

Bryt tystnaden på arbetsplatsen

Dalademokraten 14 augusti 2015

Det är oförsäkamt tyst på arbetsplatserna i dag. Det är arbetsgivarna som bestämmer. Men det finns exempel på motsatsen, där arbetskamraterna gått samman och gemensamt lyckats nå framgång. Det kan du läsa om i antologin Slutsnacket.

Nej, det här är ingen antologi som lyfter fram historiska segrar under arbetarrörelsens storhetstid. De flesta exemplen är hämtade från 2010-talet. Antologin Slutsnacket är del tre i serien Folkrörelse på arbetsplatsen.

Det är tankeväckande exempel om vad som faktiskt går att göra om en grupp människor kan stå enade mot sin arbetsgivare. Varje dag utkämpas olika små och stora konflikter på våra arbetsplatser. Allt sker inom ramen för den så kallade fredsplikten. Arbetsgivaren ser till sitt och ägarnas intressen. De fackliga representanterna skall måna om sina arbetskamraters väl och ve.

Det kan dock vara mer än nödvändigt att ibland ta till medel som bryter hackordningen i ett företag. Lek själv med tanken och byt ut ordet jag mot vi i fikarummet nästa gång det klagas på arbetsplatsen. Det gör skillnad.

Jag läser om brevbärare och tågvårdar som med mycket enkla och effektiva medel lyckas sätta stopp för övertidsarbete. Här finns sopgubbarna i Stockholm som kämpar mot sämre löner och ökad arbetsbörda genom att till punkt och pricka följa alla regler som sophämtningen omgärdas av. ”Det är inte så att arbetsgivarna vill få bort stress och press – de vill bara slippa betala för det.” (Replik från sopgubbar som skulle bli av med sitt ackord.)

Här berättas om sjuksköterskestudenterna som krävde 24 000 kronor i ingångslöner. Ett annat exempel handlar om bemanningsanställda charkarbetare från Polen som plötsligt får sin övertidsersättning som de tidigare förnekats. Timanställda vårdbiträden slåss framgångsrikt för bibehållna arbetspass.

Ja, det är minst sagt intressant läsning eftersom arbetsplatskonflikter sällan numera skildras i medierna. Det är också tydligt varför. Flera av berättelserna berättas mer eller mindre anonymt.

Tänk om antologin Slutsnacket låg på alla fikabord runt om på våra arbetsplatser i dag eller blev en klickrakett i sociala medier. Det handlar om att vakna upp och fatta de grundläggande maktförhållandena i ett samhälle.

Antologin synliggör också den stora marknadsliberala ”revolution” av vårt samhälle, där en ohämmad individualism är det enda rättesnöret i dag. Arbetsgivarna i Svenskt Näringsliv och den övriga ekonomiska eliten i samhället har på många sätt lyckats rotfästa idén om att ensam är stark när det faktiskt är precis tvärtom. Det är först när vi kämpar tillsammans för våra gemensamma intressen som något kommer att hända på allvar.

Arbetare/tjänstemän spelar ut mot varandra på olika sätt. Det går ju alltid att hänvisa till ekonomiska kristider, branscher i förfall och att vi behöver en mer otrygg arbetsmarknad. De som förordar detta riskerar ju sällan själva att hamna där.

Slutsnacket åskådliggör också felet med fackföreningsrörelsen av i dag. Mobiliseringen och aktiviteterna måste komma underifrån, om de som står längst bak plötsligt rör sig gemensamt framåt, då måste alla andra också börja röra på sig.

Det var så det gick till när arbetarrörelsen vann sina politiska framgångar en gång i tiden och även fick sina ledare av stor historisk betydelse.

Ulf Lundén

023-475 76

ulf.lunden@mittmedia.se